

Zöldség – gyümölcs**X. évfolyam / 9. szám****2006. 05. 15.****18-19. hét****Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:**

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A spárga piaci elemzése 3-5. old.

4-5./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

6./ táblázat:

Értékesítési árak néhány európai
nagybani piacon 9. old.

1-5./ ábra, 1-3. táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A **zöldségfélék** 18. heti kínálatban 300-320 Ft/csomós termelői áron megjelent a belföldi termesztésű **petrezselyemgyökér**. A kilogrammos kiserelésű hazai tárolási termék ára 1000 Ft/kg, a külpiacról származóé 625-650 Ft/kg. A **sárgarépa**val ellentétben, a hazai mellett külpiacokról származó csomós kiserelésű árut petrezselyemgyökérből nem kapni.

A primőr **fehér fejés káposzta** ára 120-140 Ft/kg, a primőr **kelkáposztáé** 160-200 Ft/kg. **Vöröskáposztából** továbbra sincs primőr belföldi termék, a holland káposzta 110-130 Ft/kg-ért kapható.

A vizsgált két hét újdonsága a hazai **karfiol** és **brokkoli** megjelenése. 250-300 Ft/kg az előbbi, 450-500 Ft/kg az utóbbi zöldségfaj termelői ára.

Mérettartománytól függően 500-550 Ft/kg között találjuk a hazai **gömb**-, és 550-600 Ft/kg között a **fürtös paradicsom** árát. A Spanyolországból származó paradicsom ára 10 %-kal marad el a magyar termék árától.

Annak ellenére, hogy egyre gazdagabb a hazai **kígyóborka** felhozatal, a 19. hétre mégis emelkedett az ára, spanyol áru pedig már nem kapható (**1. táblázat**). A vidéki nagybani piacokról 160-280 Ft/kg-os leggyakoribb árat jelentettek a magyar termékre.

1. táblázat

**A belföldi és az EU-ból származó kígyóborka ára a
Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon 2006. 12-19. héten (Ft/kg)**

Származási hely	12. hét	13. hét	14. hét	15. hét	16. hét	17. hét	18. hét	19. hét
Magyarország	300	250	265	350	270	175	170	180
Spanyolország	253	255	200	-	-	130	-	-

Forrás: AKI PÁIR

A **görögdinnye** kínálatban a spanyol gömb-sötét-, és világoszöld típus mellett megjelent az egyiptomi gömb- csíkos típus is (**2. táblázat**).

2. táblázat

**A külpiacokról származó görögdinnye ára a
Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon (Ft/kg)**

Típus	Származási hely	2006. 18. hét	2006. 19. hét	2006. 19. hét / 2006. 18. hét [%]
Magvas-gömb-csíkos	Egyiptom	-	250	-
Magvas-gömb-sötétzöld	Spanyolország	320	300	94,0
Magvas-gömb-világoszöld	Spanyolország	-	240	-

Forrás: AKI PÁIR

Minimális mennyiségben színesíti a **gyümölcsfélék** kínálatát a Spanyolországból származó **cseresznye**, 1000 Ft/kg-os áron. A német nagybani piacokon ugyanebben az időben jelent meg, a budapestinél kétszer-háromszor magasabb árszinten.

A 18. héten került piacra a hazai **földieper**, 1000-1200 Ft/kg-os termelői áron. Az elmúlt két évben a megjelenéskori termelői ár magasabb volt, mint az idén, amiből bőséges kínálatra következtethetünk. Emellett azonban már nemcsak spanyol áru kapható, hanem görög és olasz is, mindhárom a magyarnál alacsonyabb áron (**3. táblázat**).

3. táblázat

**A belföldi és az EU-ból származó földieper ára a
Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon (Ft/kg)**

Származási hely	2006. 18.hét	2006. 19.hét	2006. 19. hét / 2005. 19. hét [%]	2006. 19. hét / 2006. 18. hét [%]
Magyarország	1100	1100	157,1	100,0
Görögország	650	860	-	132,3
Olaszország	750	-	-	-
Spanyolország	625	825	194,1	132,0

Forrás: AKI PÁIR

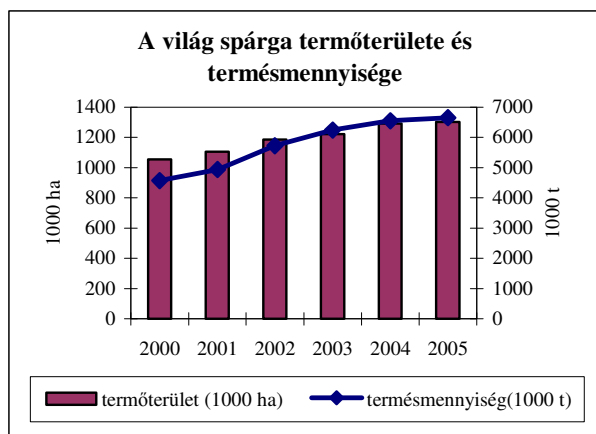
A belföldi **körte** teljesen eltűnt a fővárosi nagybani piacról, a keresletet a szintén kimerülőben levő olasz és a bőséges argentin készlet elégíti ki.

A spárga piaci elemzése

A spárgatermesztésben megkülönböztetjük a föld alatt nevelt, etiolált ún. **halványító spárgát** (fehér), és a napon fejlődő ún. **zöldspárgát**. Az előbbi esetben a hajtás, az utóbbinál pedig a zártfejú sípok fogyaszthatóak.

A világ 2004. évi 6,64 millió tonnás termésmennyiségének elérésében nagy szerepet játszott a folyamatosan növekvő kínai termelés (**1. ábra**).

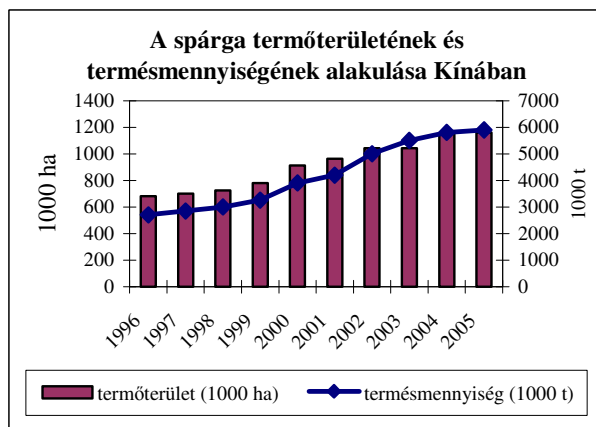
1. ábra

Forrás: FAO

Az említett évben a világon megtermelt összes mennyiség **88%-át** a kínai termésmennyiség tette ki (**2. ábra**).

2. ábra

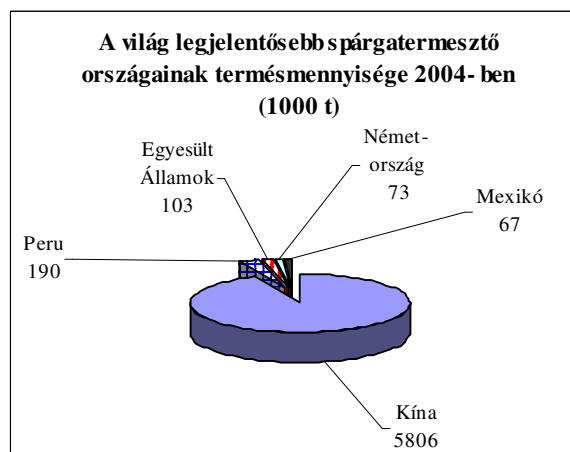

Forrás: FAO

A második legjelentősebb spárgatermesztő ország Peru termésmennyisége messze elmarad a kínaitól. Az első ötben találjuk még az Egyesült Államokat, Németországot és Mexikót (**3. ábra**).

Az **Egyesült Államokban** Kalifornia, Michigan és Washington államokban folyik a legjelentősebb spárgatermesztés. A betakarítás elsősorban a január-júniusi periódusra esik. Az ettől eltérő időszakban főleg Mexikóból és Peruból származó termékkel elégítik ki a keresletet. Kivitelezéssel Kanadába és Japánba irányul. A 2004-es adatok szerint az USA össztermésének 74%-a friss fogyasztásra került, a fennmaradó rész fagyasztva és konzervipari terméként került felhasználásra. A friss fogyasztásra kerülő termékből lényegesen magasabb a zöld típus aránya, míg a halványító (fehér) spárga mennyisége minimális.

3. ábra

Forrás: FAO

Az EU-15 országainak spárgatermesztése a világ tendenciával ellentétben nem mutatott számottevő növekedést a 2000-2003 éveket vizsgálva. Ezen a 2004. évi bővülés sem változtatott, hiszen egyik újonnan csatlakozó tagországban sem jelentős a spárgatermesztés.

Németország a 2004. évi 73 ezer tonnás

terméseredményével az EU-25 vezető helyén áll. A ZMP előrejelzése szerint 2006-ban összességében 4-6%-kal magasabb lesz Németországban a spárga termőterülete. Ez a növekedési ütem azonban elmarad az előző évet jellemző tendenciától. A németországi nagybani piacokon idén már a 14. héten találunk belföldi (német) termesztésű spárgát, ára azonban magasan a külfiacokról származó termék feletti. Ez a magyarázata annak, hogy sok esetben szándékosan téves származási helyet tüntetnek fel, így lesz a dél-európai és a lengyel áruból német. A probléma megoldására fokozottabb minőségellenőrzést vezetnek be, ezzel az elmúlt évben is sikeresen szűrték ki a megtévesztéseket. A német áru megjelenése előtt és azután is igen széles volt a külfiaci kínálat, a holland, görög, spanyol és dél-amerikai termékből. Az elmúlt évben a 28. héttől csak Dél-Amerikából beszállított spárgát lehetett kapni a német nagybani piacokon, még az 52. héten is. A németországi spárgaszezon május-júniusban van, azonban a dél-német termesztőkörzetben már áprilisban megkezdődik a betakarítás. Az elmúlt tíz évben a spárgapiac dinamikus fejlődésnek indult, mind a termesztés, mind a felhasználás terén. Az 1,2 kg-os egy főre eső német fogyasztás európai szinten is kiemelkedőnek számít.

Az egyre nagyobb népszerűség ellenére nagy probléma munkaerőt találni a nehéz fizikai munkával járó spárgatelepítéshez. Nordrhein-Westfalenben, a második legjelentősebb németországi termesztőkörzetben az elmúlt évben 16500 tonnát termeltek, 3900 hektáron. Az átlagos üzemnagyság 7 hektár körüli és 500 gazdálkodót tartanak számon.

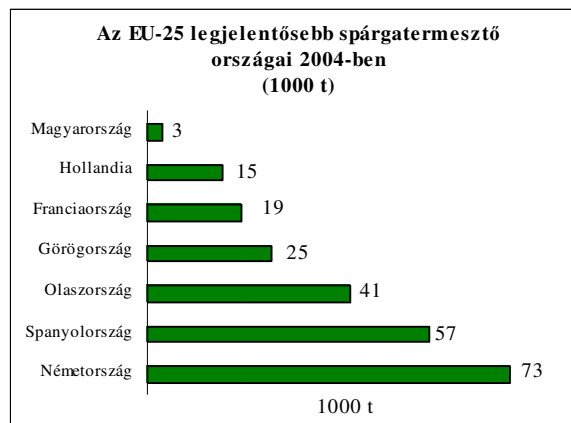
Az Unió második legjelentősebb spárgatermesztője **Spanyolország**. A zöldség fő termesztőkörzetében - Granadában - az utóbbi években 25-30%-kal csökkent a termőterület

nagysága. Az Andalúz Parlament javaslatot tett a zöldség szektor támogatásának mértékére. Ebben meghatározták, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a népszerűsítésre, a vásárlás ösztönzésére, a munkaerő ellátottság növelésére és a jelen krízisből történő kilábalás lehetőségeire.

Görögország, a negyedik legjelentősebb termesztő az EU-ban, a kedvezőtlen időjárás miatt 10-15 napos csúszással számol az idei évben. Ennek következtében Húsvétig 25%-kal kevesebb spárgát tudott a német piacokra szállítani.

Magyarország az EU-25-ök vonatkozásában 2004-ben a 3000 tonnás magyar termésmennyiséggel a hetedik helyen állt (**4. ábra**).

4. ábra

Forrás: FAO

A termésmennyiség közel 90%-a külfiacokon értékesül. A legfontosabb célállomás Németország, Ausztria, Finnország, Svédország, Szlovákia és Dánia. Magyarországon a spárga betakarítása áprilistól júniusig tart. Ezen a viszonylag rövid időszakon módosíthat a fóliaborítás alkalmazása, mely korábbi betakarítást eredményez és az optimális tárolás, amivel szintén befolyásolhatjuk a szezon elhúzódását. Ezek külön költségekkel terhelik a termelőket, tekintettel azonban arra, hogy pl. a német nagybani piacon a 28.

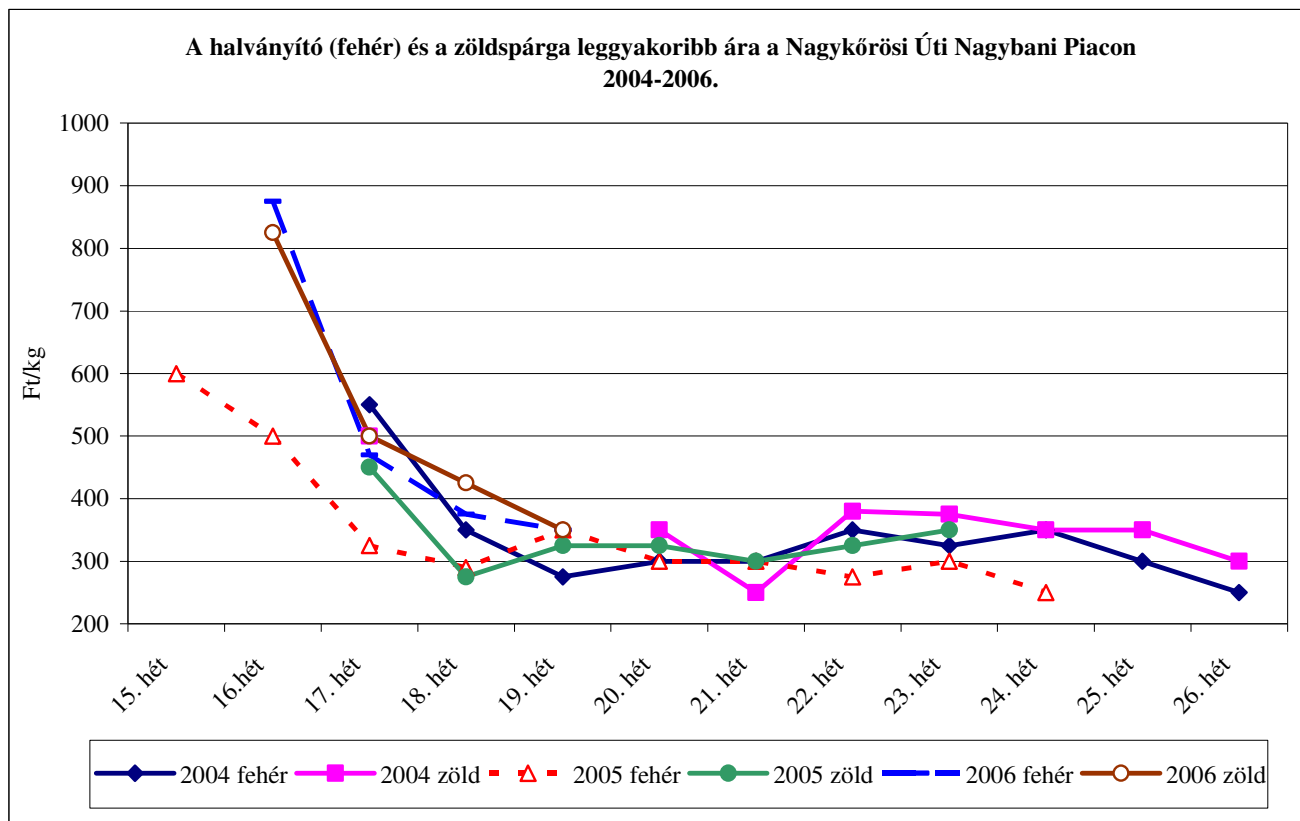
hétől már nincs Európából származó termék, biztos piacra és bevételre számíthatnánk.

Igaz, hogy a spárgatermesztés nehéz fizikai munkát igényel, azonban a biztos piacok és annak tudatában, hogy a gyenge termőképességű homoktalajon is jövedelmező eredményeket produkál, lényegesen magasabb is lehetne a hazai termőterület nagysága.

Kedvező időjárási körülmények között már a 15. héten megjelenhet a piaci kínálatban, jelen évben azonban a 16. héten - az elmúlt két évben jellemző termelői árnál magasabb

áron - került a fővárosi nagybani piacra a belföldi termesztésű spárga. Néhány hét elteltével azonban ez a magas piacra kerülési ár már a 2004-2005-ös év azonos heteinek árszintjére csökkent (**5. ábra**). Az elmúlt éveket tekintve a 24-26. hétig szerepelt a piac felhozatalában. A Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon sem a magyar termék megjelenéséig, sem utána nem lehet külfiacokról származó spárgát kapni.

5. ábra

Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi zöldség – gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2005. 19. hét	2006. 18. hét	2006. 19. hét	2006. 19. hét/ 2005. 19. hét [%]	2006. 19. hét/ 2006. 18. hét [%]
Burgonya	Desire	-	Ft/kg	33	80	80	242,4	100,0
	új burgonya	-	Ft/kg	305	450	350	114,8	77,8
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	475	500	500	105,3	100,0
		47-57 mm	Ft/kg	500	525	550	110,0	104,8
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	525	600	600	114,3	100,0
		40-47 mm	Ft/kg	-	550	550	-	100,0
	Koktél	15 mm+	Ft/kg	-	750	-	-	-
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	300	380	-	-	-
			Ft/db	33	50	50	153,9	100,0
		70 mm+	Ft/kg	465	500	500	107,5	100,0
			Ft/db	60	85	80	133,3	94,1
	Hegyes p.	-	Ft/db	55	75	80	145,5	106,7
Uborka	Kígyó	350-400 gr	Ft/kg	180	-	-	-	-
		400-500 gr	Ft/kg	-	170	180	-	105,9
	Berakó(fürtös)	6-9 cm	Ft/kg	220	265	280	127,3	105,7
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	90	110	100	111,1	90,9
			Ft/csomó	150	180	180	120,0	100,0
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	145	1000	1000	689,7	100,0
			Ft/csomó	200	320	320	160,0	100,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	118	138	115	97,9	83,6
	Vörös	-	Ft/kg	38	150	-	-	-
Retek	Hónapos	-	Ft/csomó	60	45	70	116,7	155,6
	Jégcsap	-	Ft/kg	240	230	200	83,3	87,0
	Müncheneri Sör	-	Ft/csomó	240	-	-	-	-
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	30	77	93	310,0	121,6
		70 mm+	Ft/kg	33	78	100	303,0	128,2
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	80	-	-	-	-
	Zöldhagyma	-	Ft/csomó	50	80	70	140,0	87,5
Fokhagyma	Fokhagyma	30-45 mm	Ft/db	100	-	-	-	-
		45 mm+	Ft/kg	-	580	580	-	100,0
			Ft/db	-	-	100	-	-
Spárga	fehér	16 mm+	Ft/kg	350	375	350	100,0	93,3
	zöld	16 mm+	Ft/kg	325	425	350	107,7	82,4
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	160	170	-	-	-
	Idared	65mm+	Ft/kg	120	125	120	100,0	96,0
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	100	120	125	125,0	104,2
	Starking	65mm+	Ft/kg	120	-	-	-	-
	Golden	65mm+	Ft/kg	155	155	160	103,2	103,2
Körte	Alex/Bosc K.	60-70mm	Ft/kg	-	250	-	-	-
Földieper	-	-	Ft/kg	700	1100	1100	157,1	100,0

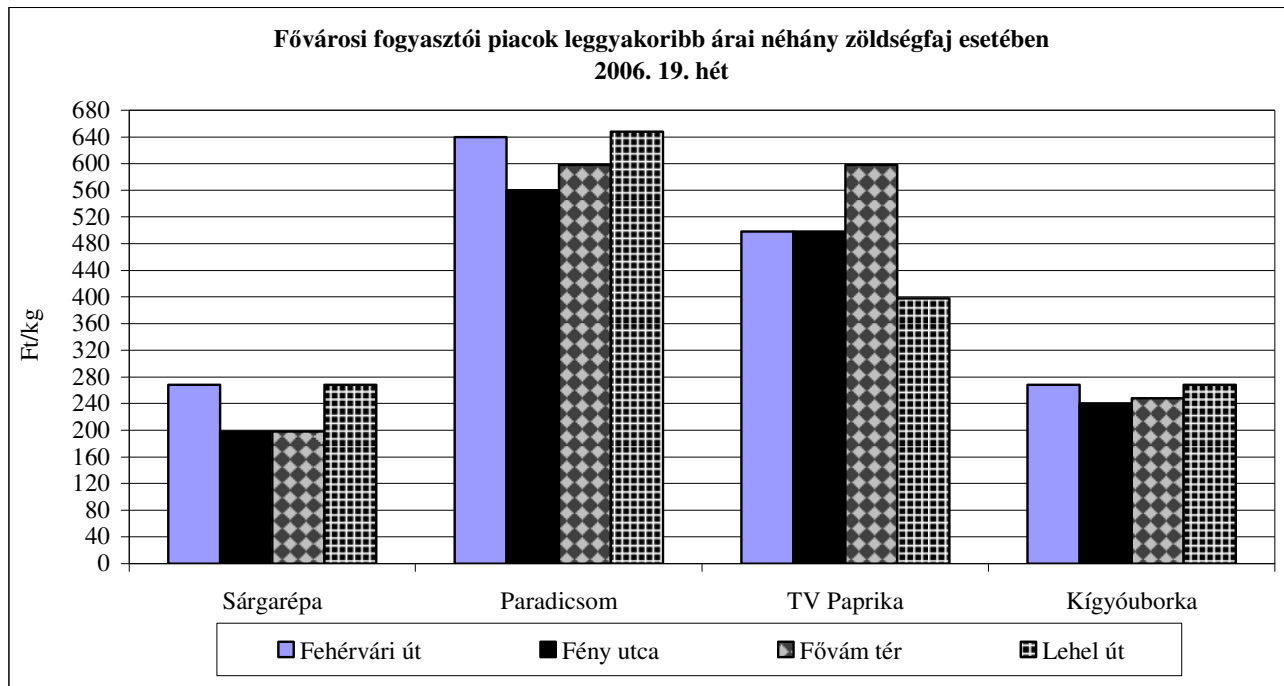
Forrás: AKI PÁIR

**Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség – gyümölcs
termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon**

Faj	Fajta	Származási hely	Kiszerezés	Ft/kg, db				
				2005. 19. hét	2006. 18. hét	2006. 19. hét	2006. 19. hét/ 2005. 19. hét [%]	2006. 19. hét/ 2006. 18. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	Ausztria	Ft/kg	-	-	78	-	-
		Belgium	Ft/kg	-	78	-	-	-
Paradicsom	gömb	Spanyolo.	Ft/kg	417	420	440	105,6	104,8
	Fürtös	Töröko.	Ft/kg	460	-	-	-	-
Görögdinnye	Magvas-gömb-cs.	nem jelölt	Ft/kg	-	300	-	-	-
		Egyiptom	Ft/kg	-	-	250	-	-
	Magvas-gömb-sz.	Spanyolo.	Ft/kg	-	320	300	-	93,8
	Magvas-gömb-vz.	Spanyolo.	Ft/kg	-	-	240	-	-
Főzőtök	Cukkíni	Olaszo.	Ft/kg	370	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	380	-	-	-
Sárgarépa	-	Belgium	Ft/kg	103	130	140	135,5	107,7
		Hollandia	Ft/kg	-	120	130	-	108,3
Petrezselyem	-	nem jelölt	Ft/kg	-	625	650	-	104,0
Zeller	Gumós	Hollandia	Ft/kg	105	210	190	181,0	90,5
Fejes káposzta	Fehér	Hollandia	Ft/kg	65	120	110	169,2	91,7
	Vörös	Hollandia	Ft/kg	70	110	130	185,7	118,2
Kelkáposzta	-	Olaszo.	Ft/kg	-	245	250	-	102,0
Karfiol	karfiol	Franciao.	Ft/kg	215	240	250	116,3	104,2
		Olaszo.	Ft/kg	-	200	-	-	-
Lencse	-	Kanada	Ft/kg	220	220	220	100,0	100,0
Vöröshagyma	Barna héjú	Hollandia	Ft/kg	30	88	90	300,0	102,9
	Lila héjú	Hollandia	Ft/kg	-	190	200	-	105,3
Fokhagyma	Fokhagyma	Kína	Ft/kg	-	-	600	-	-
Alma	Gloster	Lengyelo.	Ft/kg	150	-	-	-	-
		Argentina	Ft/db	-	65	-	-	-
	Granny S.	Chile	Ft/db	53	-	65	123,8	-
		Ausztria	Ft/kg	160	180	-	-	-
	Idared	Olaszo.	Ft/kg	158	210	180	114,3	85,7
		Lengyelo.	Ft/kg	150	-	-	-	-
	Starking	Ausztria	Ft/kg	-	320	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	235	295	250	106,4	84,8
Golden	Ausztria	Ft/kg	-	200	-	-	-	
	Olaszo.	Ft/kg	204	235	200	98,0	85,1	
Körte	Alex/Bosc K.	Olaszo.	Ft/kg	-	350	380	-	108,6
		Argentina	Ft/kg	-	350	360	-	102,9
	Vilmos	Ft/db	48	-	66	139,0	-	
Földieper	-	Görögo.	Ft/kg	-	650	860	-	132,3
		Olaszo.	Ft/kg	-	750	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	425	625	825	194,1	132,0

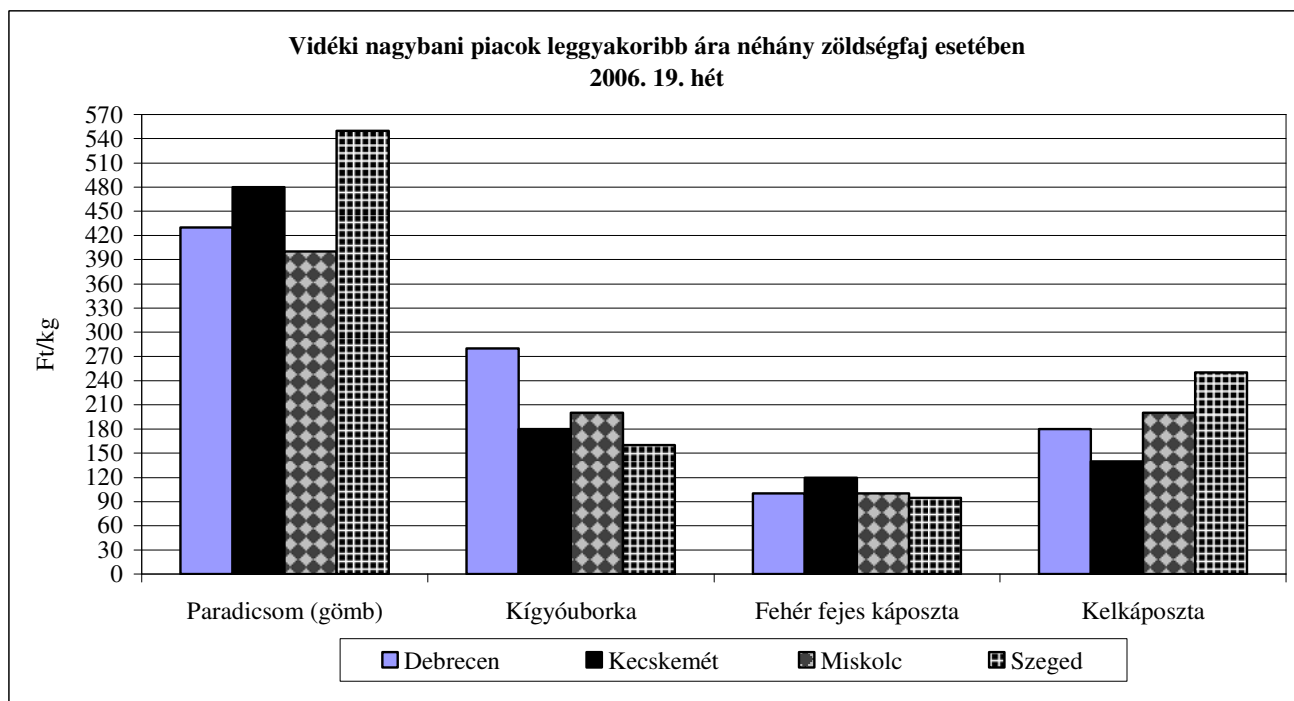
Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs árak néhány német nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Stuttgart	
				min	max	min	max	min	max	min	max
				2006/19. hét							
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	65	114	83	99	78	117	78	104
Újburgonya	ciprusi		25 kg	187	202	197	207	181	197	197	207
Karfiol	francia	rekesz	6 db	281	324	238	259	238	281	255	302
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	70	83	67	83	69	83	52	73
Sárgarépa	belföldi		100 kg	104	156	104	130	109	143	117	220
Kínai kel	spanyol		100 kg	259	311	207	259	246	285	213	259
Zeller	belföldi		100 kg	207	259	143	169	169	207	169	220
Paradicsom	spanyol	47-57 mm	6 kg	324	367	302	367	302	367	367	389
Kígyóuborka	belföldi	400-500 g	100 db	117	143	130	143	109	130	124	156
Spenót	belföldi		100 kg	259	311	233	311	233	311	259	363
Spárga	belföldi	16-26 mm	100 kg	778	1037	907	1167	972	1296	1037	1348
TV paprika	holland	70 mm+	100 kg	648	726	622	726	596	674	690	741
Zöldbab	afrikai	zöld	100 kg	493	739	519	726	519	674	700	778
Brokkoli	spanyol		100 kg	441	493	363	415	363	467	384	537
Fejes saláta	belga	rekesz	12 db	108	140	140	162	104	130	119	175
Padlizsán	spanyol		100 kg	-	-	233	285	233	311	207	311
Padlizsán	holland		100 kg	311	363	337	363	311	389	337	389
Torma	belföldi		100 kg	-	-	519	648	622	726	700	778
Kelkáposzta	olasz		100 kg	220	259	169	220	194	233	156	207
Alma	belföldi	70-90 mm	100 kg	189	207	220	233	181	207	215	233
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	143	156	156	181	143	169	161	187
Alma	belföldi	70-80 mm	100 kg	143	156	156	169	143	169	158	171
Körte	olasz	70-75mm	100 kg	311	363	207	233	324	363	324	371
Körte	chilei		15 kg	251	259	225	259	233	259	225	259
Cukkini	olasz	14-24 cm	100 kg	233	285	259	337	233	311	-	-
Cukkini	spanyol	14-21 cm	100 kg	207	259	233	285	207	285	207	311
Görögdinnye	spanyol		100 kg	233	285	233	285	220	259	220	259
Földieper	spanyol		100 kg	881	907	726	778	519	830	778	881
Fokhagyma	kínai		100 kg	519	570	519	570	519	596	-	-
Szilva	dél-amerikai		100 kg	519	609	519	622	493	622	519	700
Vöröskáposzta	belföldi		100kg	73	117	86	101	78	117	83	104
Laskagomba	belföldi		1 kg	972	1167	1037	1296	985	1167	1167	1296
Laskagomba	lengyel		1 kg	907	1037	959	1089	830	985	907	1167
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	467	985	519	713	415	933	428	648
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	519	1037	648	778	519	985	519	778
Cseresznye	spanyol	24 mm+	100 kg	1296	2852	1167	2074	1167	2333	1556	2204
Málna	spanyol		100 kg	2281	2489	2074	2281	-	-	2489	3111
Kajsziarack	spanyol		100 kg	674	726	519	830	622	726	519	778
Cékla	belföldi		100 kg	91	117	117	143	91	117	156	181
Nektarin	spanyol	"B"	100 kg	907	1167	907	1167	907	1037	907	1556
Narancs	spanyol		15 kg	173	225	173	242	173	242	138	242
Őszibarack	spanyol	"A"	100 kg	778	907	907	1296	-	-	596	1296
Őszibarack	spanyol	"B"	100 kg	739	881	648	830	778	907	519	1167

Forrás: ZMP